Dostępność parków miejskich, jako elementów zielonej infrastruktury w Gdańsku

mgr Barbara Korwel-Lejkowska
Katedra Geografii Fizycznej i Kształtowania Środowiska,
Uniwersytet Gdański
geobk@univ.gda.pl

BAYSWATER
ST GEORGE'S FIELDS
Victoria
Diana Memorial Playground
U.S. Embassy, London

HANSEVIERTEL
Bundeskanzleramt
Reichstagsgebäude

Congrès de Paris
Bd Maillot
Av du Mahatma Gandhi
PORTE DAUPHINE
Av Foch
pare du bois
MUETTE
AUTEUIL
VILLA

Przepadek
Poznań Garbary
Szelągowska
Warta
OSTRÓW TUMSKI

Zespół Szkół Łączności im. Mikołaja Kopernika
Park Szelągowski
Szelągowska

Alfa Park
Neptun Park
Arkonska Business Park
?
Jak pogodzić dążenie do maksymalnego wykorzystania przestrzeni miejskiej na inwestycje z podnoszeniem jakości życia w mieście?
OFFICE PARK
Northern City Sp. z o. o.
Nieruchomości Komercyjne
www.so-pl.me
tel. 506 40 40 06
email: robert.s@so-pl.me
Powierzchnia biurowa
na sprzedaż

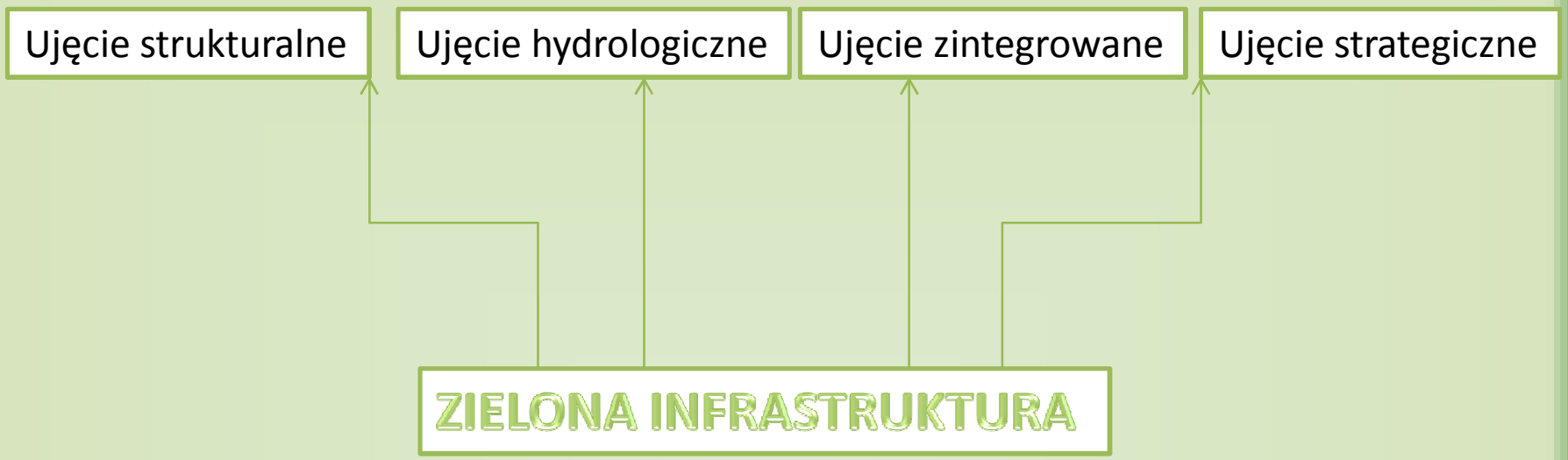

„Brak jest przesłanek do ustalenia jednej możliwej do powszechnego zaakceptowania definicji zielonej infrastruktury”

Szulczewska B., 2014, W pułapkach zielonej infrastruktury, [w:] Pancewicz A. (red.), Zielona infrastruktura miasta, Wyd. Politechniki Śląskiej, Gliwice.

Głównymi elementami ZI w mieście są:

Lasy
Parki miejskie
Ogródki działkowe
Zielone dachy, ogrody na dachach, zielone ściany
Dziedzińce i patia
Aleje, promenady, skwery i zieleńce
Cmentarze
Tereny sportowe i przyszkolne
Brzegi wód
Pola, sady, użytki zielone

Ogółem na 1 mieszkańca Gdańska przypada około 138,1m^2 powierzchni zieleni, w tym:

- 97,9m^2 powierzchni terenów leśnych
- około 40,2m^2 powierzchni zieleni urządzonej

Pod względem procentowego udziału terenów zieleni urządzonej w ogólnej powierzchni miasta, w porównaniu do pozostałych miast Polski o liczbie mieszkańców powyżej 200tys. Gdańsk, posiada jedną z najniższych wartości tego wskaźnika: **3%**.

Pod względem ogólnej powierzchni urządzonych terenów zieleni przypadających na tysiąc mieszkańców Gdańsk: **1,6 ha/1000 mieszkańców**

(**13** pozycja w porównaniu do pozostałych miast wojewódzkich)

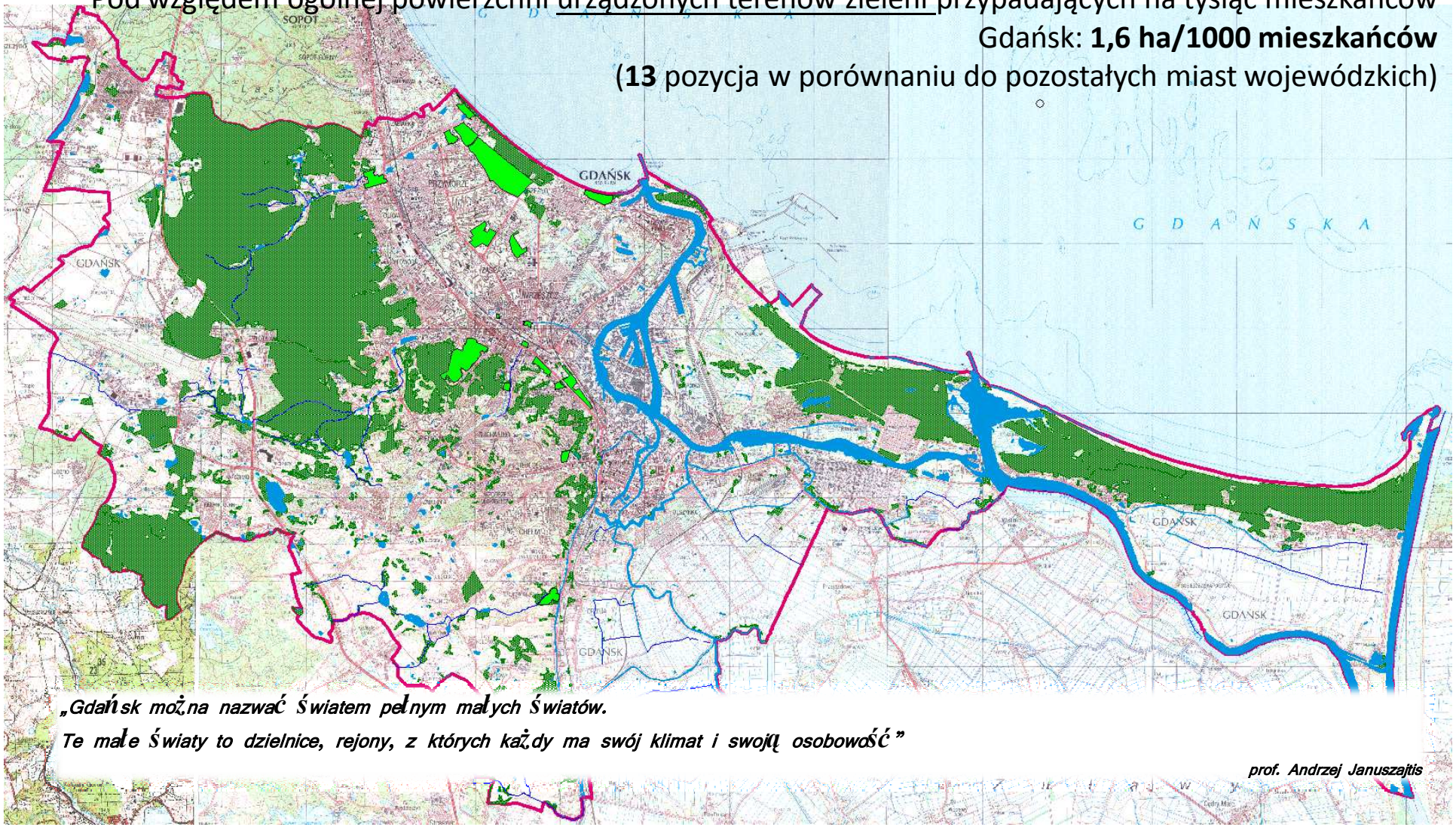

„Gdańsk można nazwać Światem pełnym małych Światów.

Te małe Światy to dzielnice, rejony, z których każdy ma swój klimat i swoją osobowość”

prof. Andrzej Januszajtis

GDAŃSK
podział miasta na jednostki pomocnicze
(dzielnice)

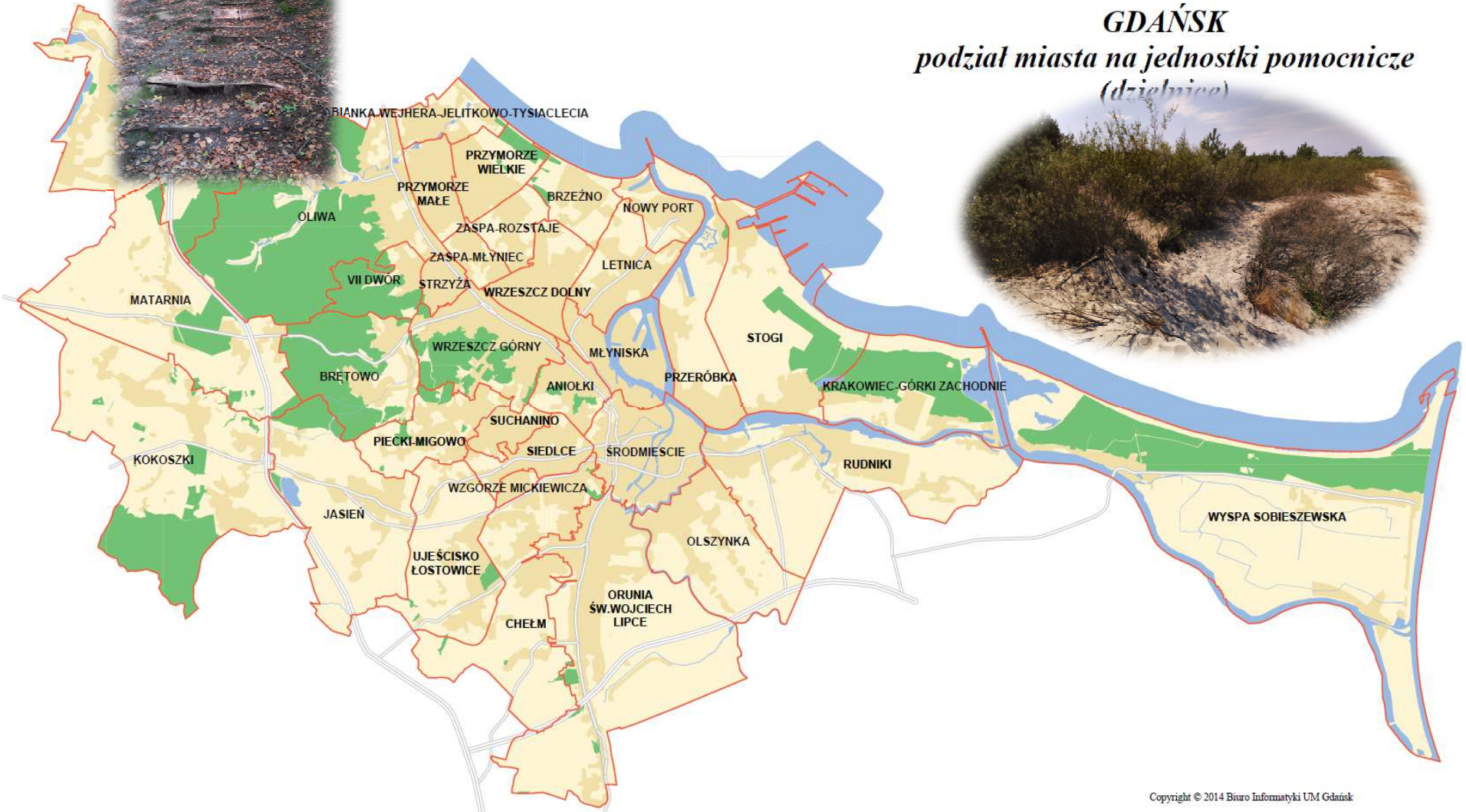

Copyright © 2014 Biuro Informatyki UM Gdańsk

Prowadzone w latach 2014-2016 badania (Topa 2016) dotyczące dostępności parków miejskich w Gdańsku objęły 17 obiektów o powierzchni od 0,6 do 13 ha.

Dane Dzielnica	Liczba mieszkańców	Liczba parków	Sumaryczna powierzchnia parków (ha)	Średnia liczba mieszkańców przypadająca na park w dzielnicy	Średnia liczba mieszkańców przypadająca na ha łącznej powierzchni parków w dzielnicy
Aniołki	4954	2	16,7	2477	296,6
Brzeźno	12889	1	10	12889	1288,9
Oliwa	16585	1	13	16585	1275,8
Orunia - Św. Wojciech - Lipce	14934	1	11	14934	1357,6
Przymorze Wielkie	28875	1	85	28875	339,7
Siedlce	13628	1	3,1	13628	4396,1
Wrzeszcz Dolny	24057	2	2,2	12028,5	10935,0
Wrzeszcz Górny	23552	4	63,2	5888	372,7
Zaspa Rozstaje	12883	2	35,7	6441,5	360,9
Żabianka - Wejhera - Jelitkowo - Tysiąclecia	17324	3	30,4	5774,7	569,9

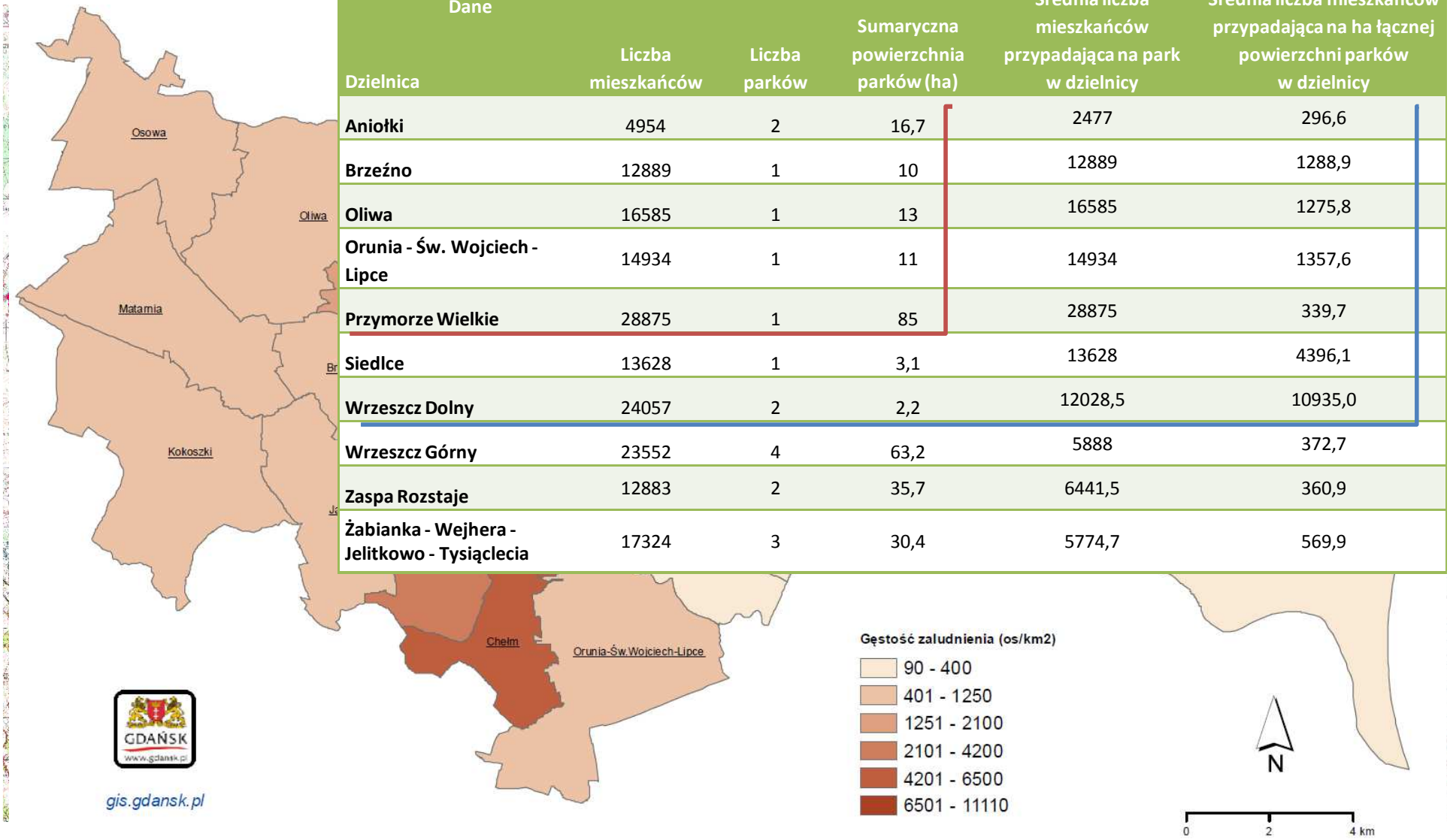

Dostępność pieszą parków obliczono z wykorzystaniem danych o przebiegu sieci dróg oraz średniej prędkości, z którą porusza się człowiek (4km/h). Odległość którą pokona pieszy w danym przedziale czasowym wyznaczona została od geometrycznego centrum parku, przesuniętego tak, aby był położony na ścieżce przebiegającej najbliższej środka parku, co związane było z wykorzystanym zestawem narzędzi Network Analyst. Dane przestrzenne w postaci sieci ścieżek parkowych oraz innych dróg pieszych pobrano z serwisu OpenStreetMap (Topa 2016).

Przyjęto 5’ przedziały czasu (333,5m) => w ciągu 20’ do parku mogą dotrzeć mieszkańcy z odległości około 1,34 km. Podobną analizę przeprowadzono uwzględniając komunikację miejską (czas przejścia dystansu od przystanków tramwajowych i autobusowych oraz czas przejazdu w łącznym okresie 20 minut). Analizę przeprowadzono uwzględniając również zróżnicowanie zagospodarowania na zabudowę jednorodzinną i wielorodzinną (Topa 2016).

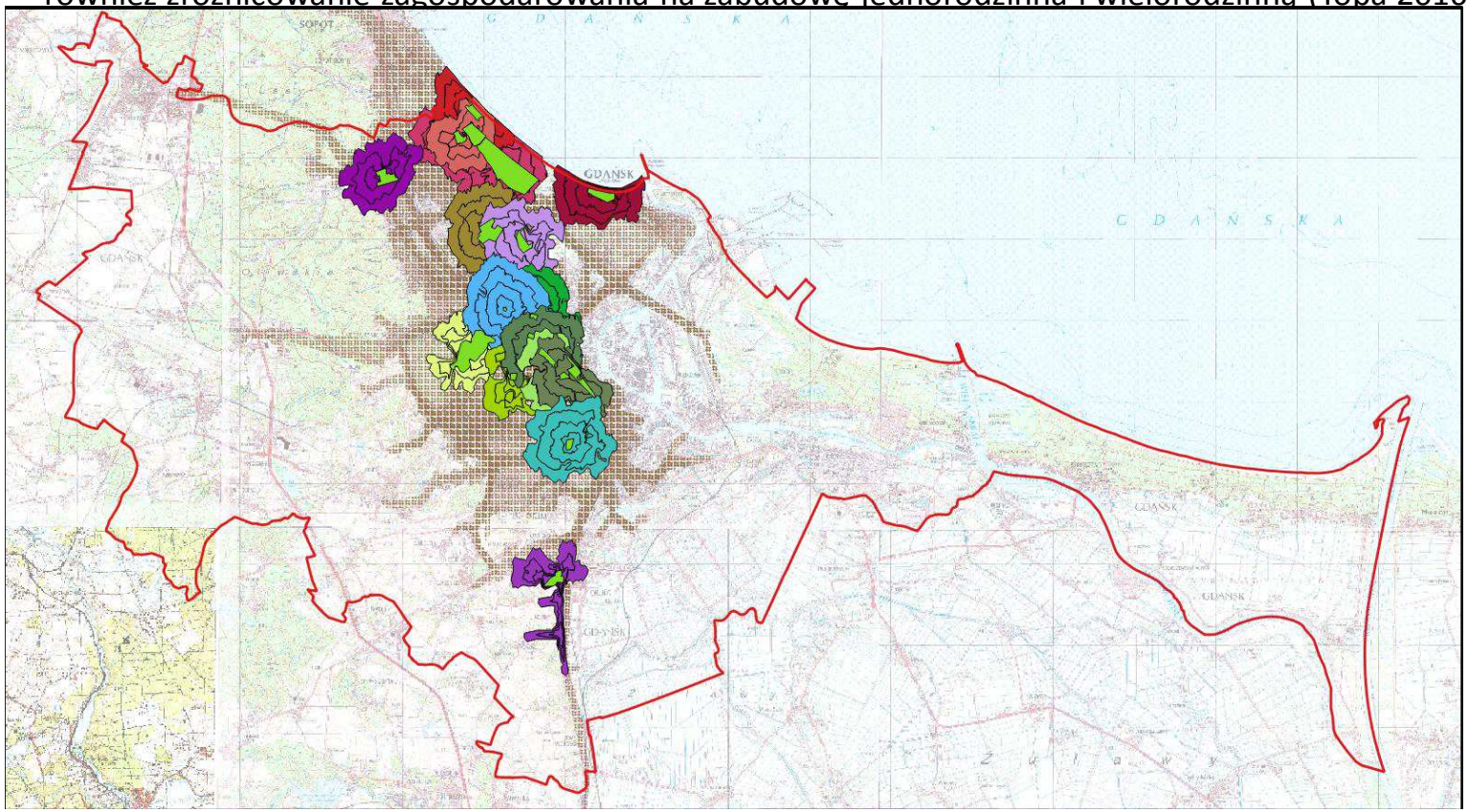

W podsumowaniu analizy dokonano oceny dostępności wybranych p

Park	Kryterium I	II	III	IV	V	Suma	I – średnia o
Akademicki	3	3	4	5	3	20	komunikacji
Bema	5	3	5	4	5	20	
Brzeźnieński	3	1	2	2	3	13	II – suma pov
Jana Pawła II	1	3	2	4	1	15	jednorodzin
Jaśkowej Doliny	3	2	2	2	3	12	dostępności
Królewskiej Doliny	4	1	3	3	4	15	
Kuźniczki	4	5	5	5	4	21	III - suma pov
Millenium	2	2	1	2	2	10	wielorodzinn
Nad Strzyżą	5	5	3	4	5	18	dostępności
Oliwski	3	3	2	1	3	14	
Oruński	2	2	1	1	2	9	IV – suma po
Przymorze	3	2	2	1	3	12	jednorodzin

Potrzebę dostępności mieszkańców do parków miejskich uwidacznia liczba projektów dotyczących terenów zieleni w BO

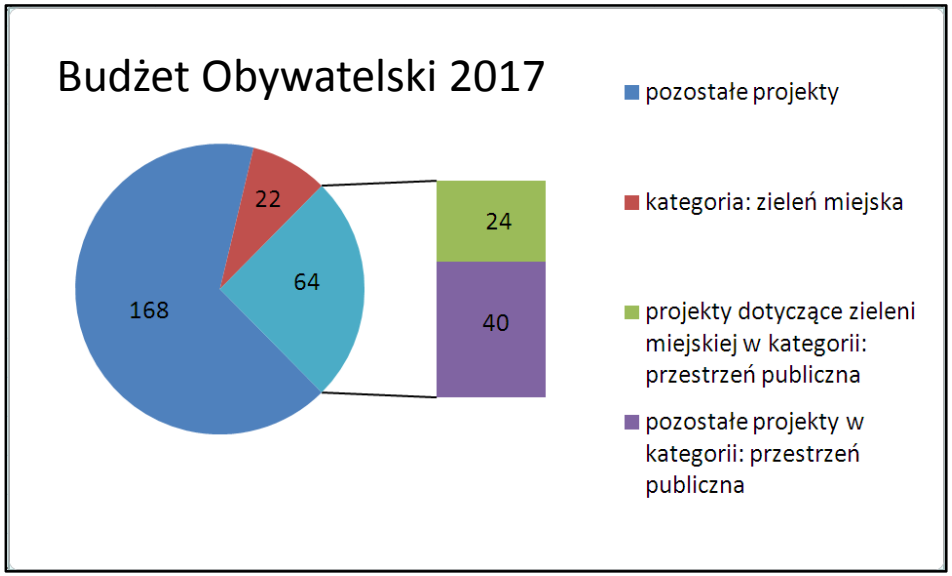

Sześć projektów to propozycje doposażenia parków, będących przedmiotem wspomnianej wcześniej analizy dostępności terenów zieleni

W wyniku głosowania, do realizacji zadań w ramach Budżetu Obywatelskiego w roku 2017 przeszło sześć projektów z kategorii „zieleń miejska” dotyczących parków miejskich (w tym dwa na terenie parków: *Jaśkowej Doliny* i *Nad Strzyżą*) i 14 związanych z publicznymi terenami zieleni, które mogą pełnić funkcje rekreacyjne

Zespół autorski:
Ewa Mączka - koordynator
Piotr Bąkiewicz
Anna Borzyszkowska
Bogusław Grechuta
Dobrosława Jakubowska
Julia Nowosielecka
Beata Ochmańska
Adam Rodziewicz
Małgorzata Walicka-Podolska

BIURO ROZWOJU GDAŃSKA
Zespół Ochrony Środowiska
tel.: 58 30-84-407, 30-84-432
zos@brg.gda.pl, tpk@brg.gda.pl, brg@brg.gda.pl

PROPONOWANE KATEGORIE WEJŚĆ

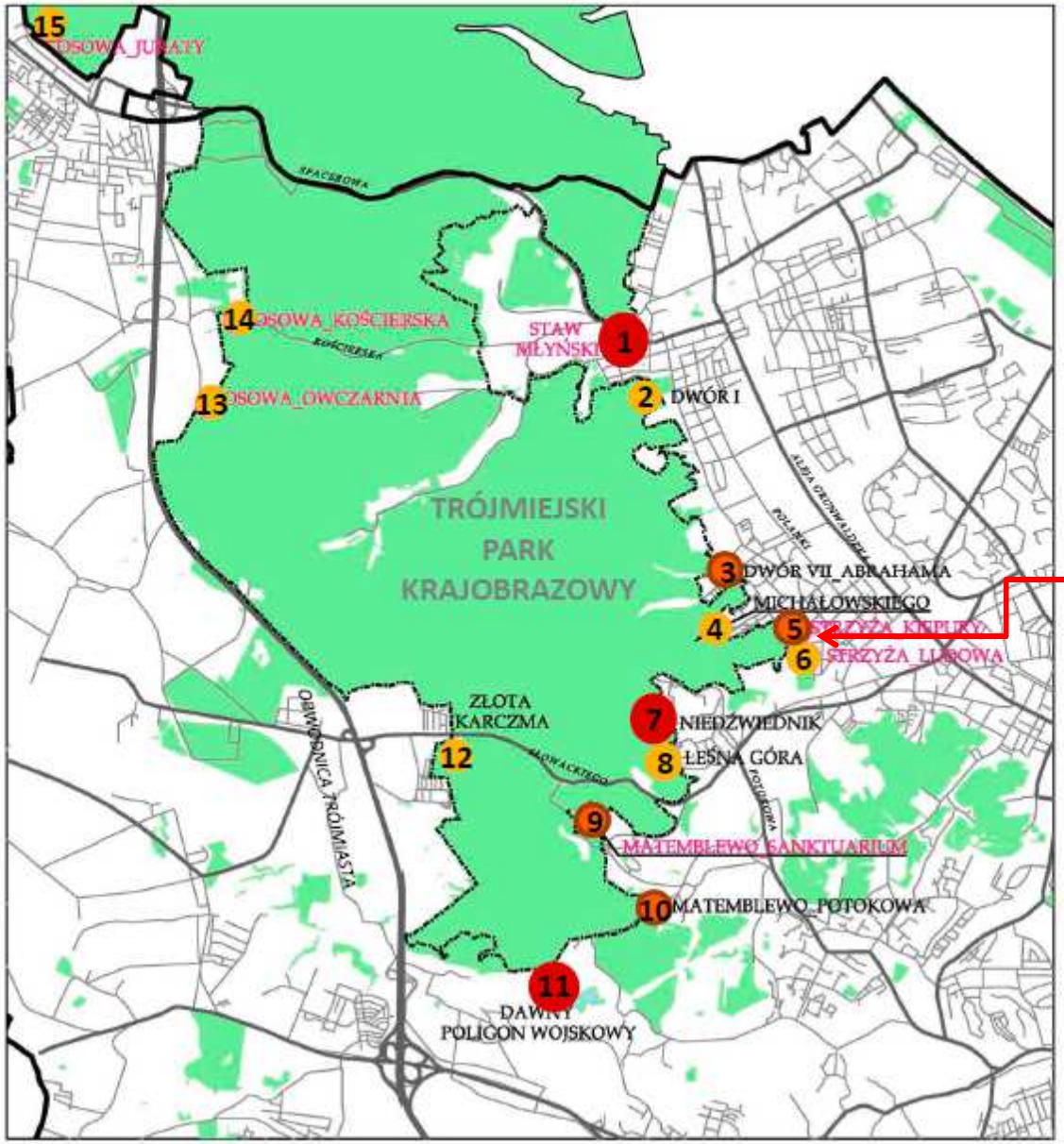

KATEGORIA I

o bogatym wyposażeniu
w infrastrukturę rekreacyjno-sportową

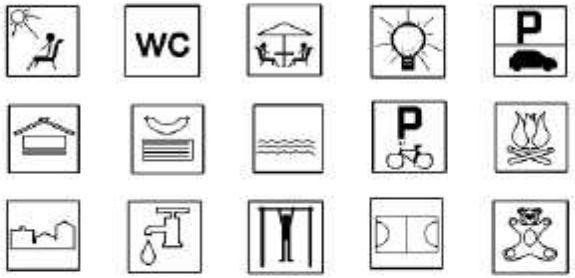

KATEGORIA II

o podstawowym wyposażeniu
w infrastrukturę rekreacyjną

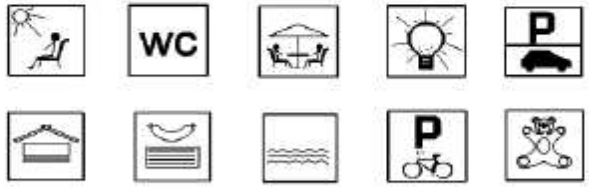

KATEGORIA III

o minimalnym wyposażeniu
w infrastrukturę rekreacyjną

„DROGA DO RADOŚCI”

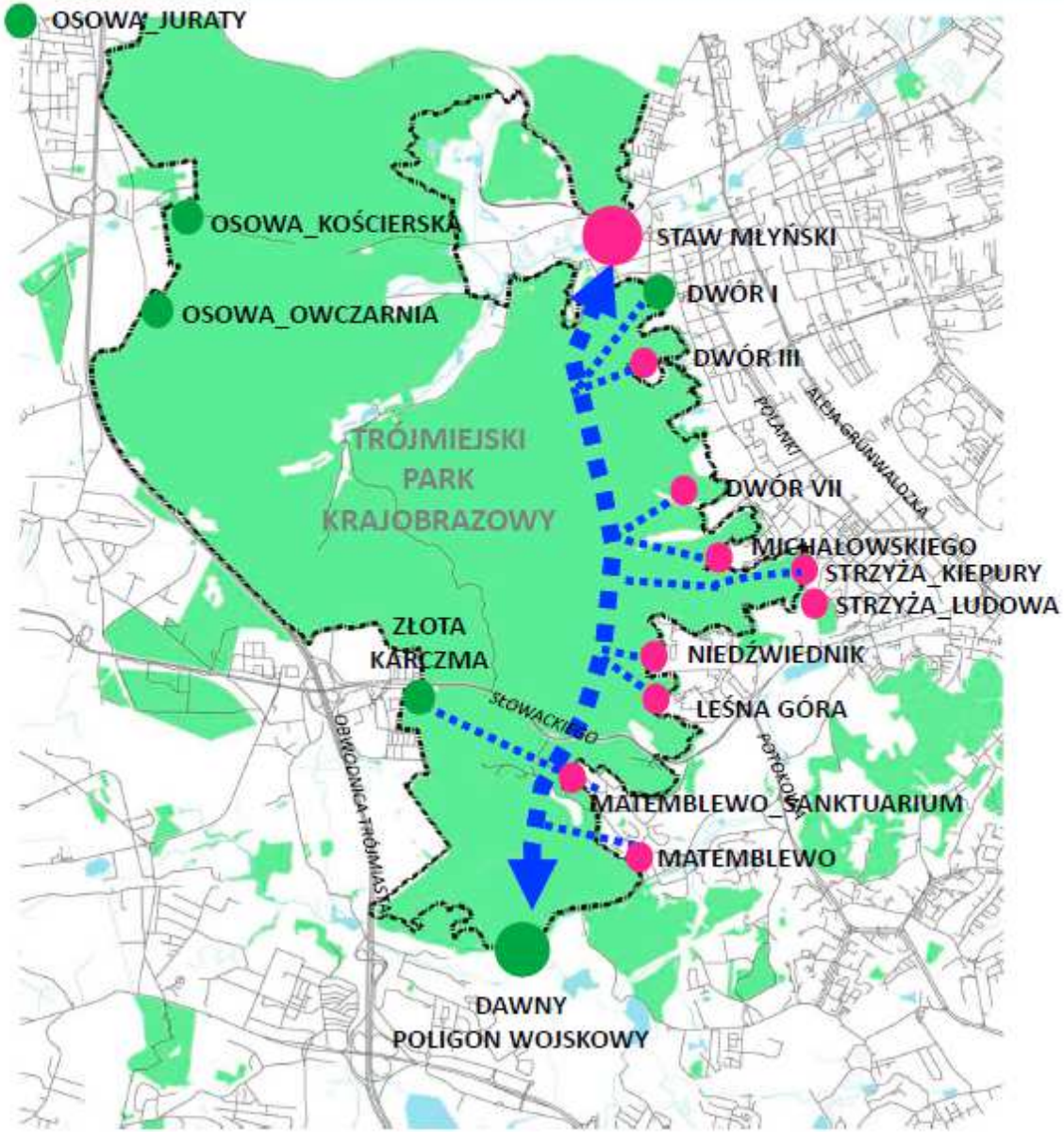

Olsztyńska
Janusza Meissnera
Janusza Meissnera
Park im.
Jana Pawła II
Rzeczypospolitej
Startowa
Startowa
Startowa
3,5 ha
METROPOLIA

Zbiorniki retencyjne i ich otoczenie jako szansa na zwiększenie dostępności do elementów zielonej infrastruktury ?!

Spośród 42 zbiorników retencyjnych w Gdańsku, otoczenie sześciu zachęca do rekreacji przez odpowiednie zagospodarowanie a prawie 20% z ogólnej liczby zbiorników nie nadaje się do rekreacji

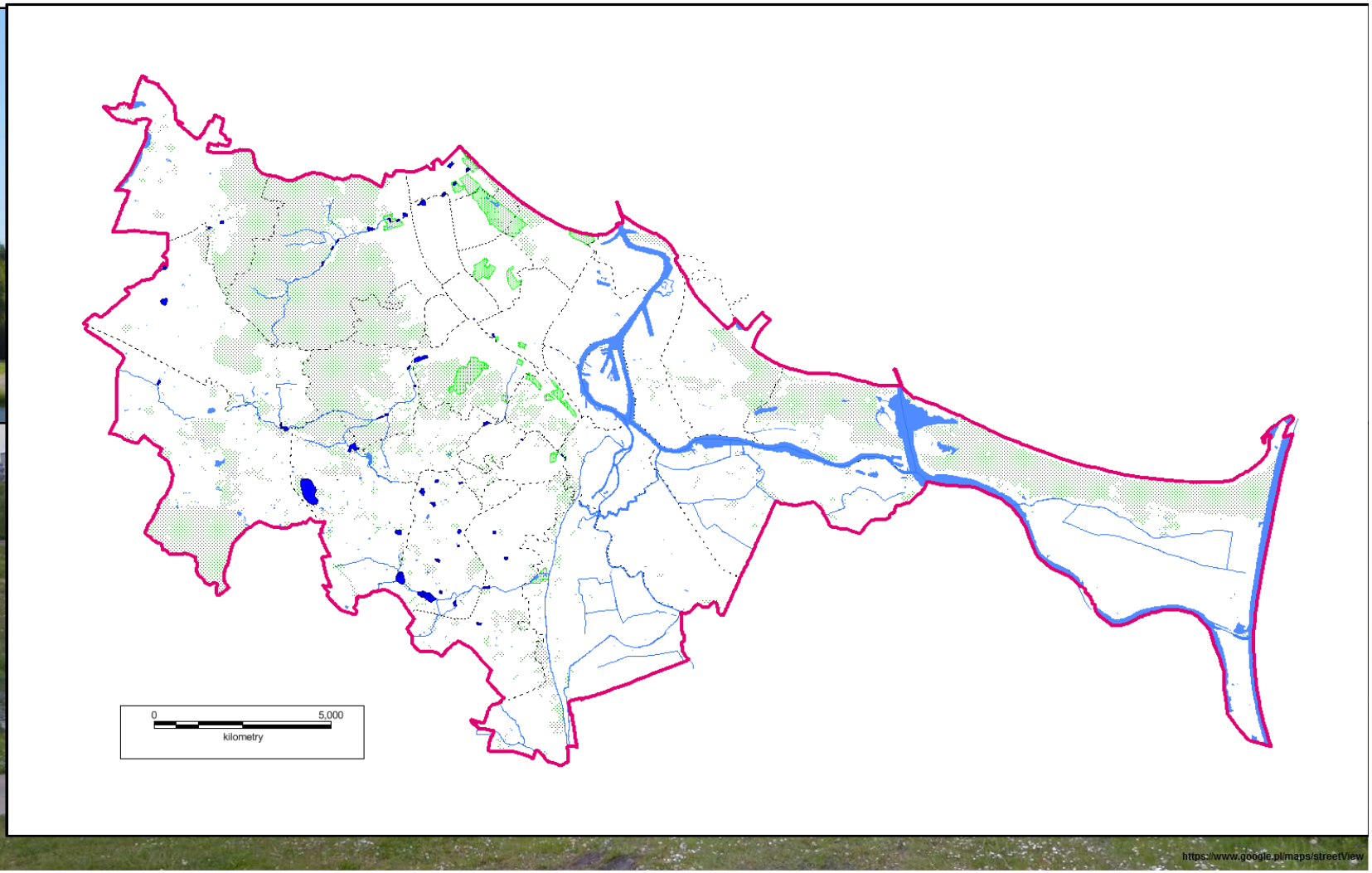

https://www.google.pl/maps/streetView

ępności do

W opracowaniu wykorzystano:

GUS, 2014

Kozanecki P., 2014, Skąd się biorą parki?, Krajobraz, http://terenzabudowany.blog.pl/

Szulczewska B, 2014, W pułapkach zielonej infrastruktury, [w:] Pancewicz A. (red.), Zielona infrastruktura miasta, Wyd. Politechniki Śląskiej, Gliwice.

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Gdańska, 2007, Gdańsk

Topa E., 2016, Topologia terenów parkowych i terenów zabudowy mieszkaniowej w wybranych dzielnicach Gdańska, praca magisterska wykonana w Katedrze Geografii Fizycznej i Kształtowania Środowiska pod kierunkiem prof. UG, dra hab. J. Czochańskiego

http://bip.gdansk.pl/urzad-miejski/Podzial-administracyjny-Gdanska,a,647

http://www.gdansk.pl/budzet-obywatelski dostęp 12.09.2016

https://www.google.pl/maps/place/Gdańsk/

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ